

Vernieuwing Uitvoeringspraktijk Jeugdgezondheidszorg

November 2014

Triage: meer onderzoek naar effectiviteit nodig

Elk kind de juiste zorg. Met een efficiënte inzet van middelen krijgen alle kinderen het basispakket aan zorg en ontstaat er ruimte voor meer passende en tijdige zorg op maat aan kinderen die (mogelijk) meer aandacht nodig hebben op het gebied van gezondheid en ontwikkeling. Maar hoe bepaal je welke kinderen meer of juist minder aandacht behoeven. Dit kan door middel van triage. GGD Gelderland-Midden ontwikkelde een triagemethodiek met selectie/screening door de doktersassistenten, zonodig gevolgd door onderzoek door de jeugdarts of jeugdverpleegkundige. Hoe effectief is dat vergeleken met de reguliere zorg?

Waarom dit project?

De JGZ wil de beschikbare middelen voor de basiszorg graag effectiever en efficiënter inzetten door te differentiëren: kinderen die meer zorg nodig hebben, zouden meer tijd en aandacht moeten krijgen. Triage kan daarbij helpen. Bij triage zal op basis van een screening en navraag bij ouders en leerkracht, een deel van de kinderen nader onderzoek krijgen en een ander deel niet. Voorwaarde is natuurlijk dat dit beslisproces leidt tot het gewenste resultaat: de methode moet goed signaleren welke kinderen extra zorg nodig hebben, de methode moet ertoe leiden dat alle kinderen de juiste (extra) zorg krijgen en de methode moet kosteneffectief zijn. Dit project is uitgevoerd om deze kwesties in de praktijk te onderzoeken.

Conclusie

Voor de 5/6 jarigen geldt dat triagemethodiek vergelijkbare resultaten heeft tegen lagere kosten. Hierdoor kan er meer geïnvesteerd worden in zorgkinderen op andere momenten dan op de vaste contactmomenten. Bij de 10/11 jarigen is er geen verschil in opkomst. Wel is er verschil in bijvoorbeeld de signalering van overgewicht. Voor verklaringen vraagt dit echter meer onderzoek. Duidelijk voordeel van de triagemethodiek is dat de JGZ meer zichtbaar is op school en dat deze aanpak kansen biedt om extra zorg te bieden buiten de vaste contactmomenten om. Over alle leeftijden heen vindt er meer zij-instroom plaats vanuit triage. Het vraagt verder onderzoek om uitspraken te kunnen doen over de terechtheid van signalering/verwijzing en de lange termijn effecten van beide methodes om definitief uitsluitsel te geven over de effectiviteit van beide methodes.

Een goede reden om triage toe te passen

De methodiek triage met taakherschikking, maakt verschil tussen kinderen die minder of juist meer aandacht verdienen van de JGZ. De triagemethodiek genereert zo ruimte voor artsen en verpleegkundigen om structureel aanwezig te zijn op de scholen in de vorm van spreekuren. In deze spreekuren kunnen kinderen worden gezien met een extra zorgbehoefte, ook kinderen gesignaleerd door anderen als de JGZ zoals leerkrachten, ouders en leerplicht. Zo krijgen kinderen die zorg die ze nodig hebben en worden de beschikbare middelen beter benut.

Vernieuwing Uitvoeringspraktijk Jeugdgezondheidszorg
Het programma Vernieuwing Uitvoeringspraktijk Jeugdgezondheidszorg richt zich op verbeteringen in de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg (JGZ).

De projecten draaien om vernieuwingen in organisatie en bedrijfsvoering, met het doel om de kwaliteit van de JGZ te verhogen. Het gaat in dit programma uitdrukkelijk niet om de inhoud van de werkzaamheden in de JGZ.

www.zonmw.nl/vernieuwingjgz

ZonMw stimuleert
gezondheidsonderzoek en
zorginnovatie

Laan van Nieuw Oost-Indië 334
2593 CE Den Haag
Postbus 93245
2509 AE Den Haag
Telefoon 070 349 51 11
Fax 070 349 51 00
info@zonmw.nl
www.zonmw.nl

Vooruitgang vraagt om onderzoek en ontwikkeling.
ZonMw financiert gezondheidsonderzoek én stimuleert het
gebruik van de ontwikkelde kennis – om daarmee de zorg
en gezondheid te verbeteren.

ZonMw heeft als hoofdpodragtgevers het ministerie
van VWS en NWO.

Triage in de JGZ onderzocht

Het onderzoek naar de triagemethodiek is uitgevoerd door TNO en GGD Gelderland-Midden. Er is in het onderzoek gekeken naar de signalering van visuele stoornissen, overgewicht/obesitas en psychosociale problemen. Welke basiszorg en extra (preventieve) zorg krijgen de kinderen? Wat betekent de triagemethodiek voor de kosten? Deze vragen zijn onderzocht met behulp van registratie door de JGZ, vragenlijstonderzoek bij ouders en een focusgroep-interview met ouders. Ook is er een bijeenkomst van wetenschappers en jgz-professionals gehouden.

5 en 6 jarigen

Voor de leeftijd 5/6 jaar zien we dat PGO een hogere opkomst heeft ten opzichte van de totale basiszorg bij triage. Dit komt doordat de opkomst bij triage in stap 2 lager is, terwijl deze in stap 1 juist hoger is. Dit kan op verschillende manieren worden verklaard: ouders zoeken zelf al hulp of behandeling, het probleem is inmiddels opgelost, maar ook omdat ouders het zelf niet nodig vinden of niet verschijnen na een oproep. Dit dient nader te worden onderzocht.

Bij signalering is geen verschil gevonden. Bij het effect op de zorg valt op dat vanuit PGO meer extern wordt verwezen, ten opzichte van triage waarbij meer intern wordt verwezen. Er blijft dus meer in zorg bij de JGZ zelf. De kosten van de uitvoering van triage op deze leeftijd zijn beduidend lager. De triagemethodiek heeft op deze leeftijd dus vergelijkbare resultaten tegen lagere kosten.

10 en 11 jarigen

Bij 10/11 jarigen is er geen verschil in opkomst. Er wordt door de PGO-methode vaker overgewicht gesignaleerd dan door de triagemethodiek. Bij 10/11 jarigen wordt net als bij de 5/6 jarigen bij triage minder extern verwezen naar instanties buiten de JGZ. De kosten zijn vergelijkbaar. De verschillen die er zijn, zijn niet makkelijk te duiden. Voor verklaringen vraagt dit echter meer onderzoek.

Ook blijkt dat over alle leeftijden heen er meer zij-instroom plaatsvindt vanuit triage. Het vraagt ook verder onderzoek om uitspraken te kunnen doen over de terechtheid van signalering/verwijzing en de lange termijn effecten van beide methodieken om definitief uitsluitsel te geven over de effectiviteit.

ZonMw-project 156511002

Zelf aan de slag met triage in de JGZ

Op de website van VGGM is alle informatie over de triagemethodiek beschikbaar (www.VGGM.nl/triage).

Hier vindt u ook het *online magazine* over de bijeenkomst 'Triagemethode onder de loep'.

Wilt u meer weten over de triagemethodiek,

neem dan contact op met Janine Bezem,

Janine.bezem@vggm.nl.